

Zagreb, 28.02.2013.g.

**Hrvatska agencija za poštu i elektroničke komunikacije
Ulica Roberta Frangeša Mihanovića 9
HR-10110 ZAGREB**

**PREDMET: Javna rasprava - dostava informacija o prijedlogu zatvaranja plana biranja
Republike Hrvatske**

VIPnet d.o.o. (dalje u tekstu: Vipnet) kao operator javnih komunikacijskih usluga dostavlja svoj komentar i očitovanje na javnu raspravu o prijedlogu zatvaranja plana biranja RH, koji nalazimo kao inicijalni prijedlog za prikupljanje mišljenja temeljem kojih bi se donosila odluka o daljnjem postupku sveobuhvatne analize prijedloga.

Tijekom cijelog razdoblja suvremene telefonije u RH na snazi je otvoreni plan biranja, te su korisnici nepokretnih mreža generacijama educirani jednoznačno u tom smjeru, a operatori nepokretnih mreža investirali su i nadograđivali vlastite komunikacijske sustave, baze podataka, telefonske imenike i ostala aplikativna rješenja upravo na principima otvorenog plana biranja u RH.

Prije započinjanja ikakvih ozbiljnijih razmatranja predložene ideje, potrebno je razlučiti temeljne utjecaje takve promjene na:

- Krajnje korisnike usluga
- Operatore i ostale davatelje usluga
- Tržišno natjecanje i tržišnu ponudu
- Tržište elektroničkih komunikacija i regulatorni okvir RH

te pri tom jasno odrediti prednosti i nedostatke za svaku od navedenih interesnih sfera, te u konačnici odvući stvarne benefite i razmjernosti istih s mogućim negativnim posljedicama.

1. Utjecaj na krajnje korisnike usluga

Bez sumnje daleko najvažniji aspekt predloženih promjena plana biranja je njihov utjecaj na krajnje korisnike usluga.

U praktičnom smislu, posebice u značajnom dijelu populacije koja se redovito koristi fiksnim telefonima starijih generacija u domaćinstvima, najveća promjena bi bila u ponašanju naučenom unatrag niza generacija – biranje s do sada nekorištenim županijskim brojem u većini poziva (npr. pozivanje najbližeg susjeda). Dodatno, taj segment korisnika morat će izmijeniti i vlastite osobne imenike lokalnih telefonskih brojeva upisane u fiksnim telefonima ili u svojim bilješkama.

Stoga, ne možemo reći da je ta promjena u korist krajnjih korisnika, dapače, nalazimo da bi ista mogla naići na njihovo neodobranje, odnosno, uzrokovati određene komplikacije u pozivanju.

Jedini benefit za krajnje korisnike koji u ovom trenutku možemo razaznati je lakša zemljopisna prenosivost broja (neovisno o zemljopisnoj lokaciji, između različitih županija), međutim, pri tom je važno uočiti činjenicu da je interes i tržišni potencijal za takvu funkcionalnost zanemariv, a istovremeno je sama funkcionalnost dostupna već i u okviru današnjeg otvorenog plana biranja.

Zaključno, u ovom trenutku ne nalazimo konkretne prednosti predloženih izmjena za krajnje korisnika usluga.

2. Utjecaj na operatore i ostale davatelje usluga

Promjene plana biranja zasigurno će uzrokovati dodatne jednokratne ili operativne troškove poslovanja zbog nužnosti izvršenja nadogradnji i preinaka komunikacijskih sustava, sustava usmjeravanja prometa, baza podataka, telefonskih imenika i ostalih aplikativnih rješenja.

Smatramo da u današnje doba zaista teških gospodarskih uvjeta i dodatnih opterećenja i gubitaka u poslovanju operatora uzrokovanih prvenstveno uvođenjem EU Roaming regulacije i smanjenja cijena terminacije, te u okvirima izrazito negativnog višegodišnjeg trenda pada tržišta elektroničkih komunikacija RH, nije racionalno niti opravdano nametati dodatna financijska opterećenja operatorima i ostalim sudionicima na tržištu čije poslovanje, parametri sustava i procesi ovise o županijskom predbroja, a koja ne pridonose intenziviranju razine zaštite prava korisnika i općenito ne donose konkretne prednosti korisnicima.

Zaključno, predložene promjene mogle bi imati negativan utjecaj na poslovanje operatora i vrijednost tržišta elektroničkih komunikacija RH.

3. Utjecaj na tržišno natjecanje i tržišnu ponudu

Iako unatrag niza posljednjih godina na tržištu elektroničkih komunikacija RH ne postoje posebne ponude usluga lokalnih poziva po posebnim – nižim cijenama, s aspekta tržišnog natjecanja nalazimo potencijalnu prepreku – ograničenje nastanka posebnih ponuda za pozivanje unutar istog grada ili iste županije, čime se potencijalno onemogućuje nastajanje ponuda eventualnih novih lokalno ili regionalno orijentiranih operatora.

Stoga, ne nalazimo pozitivne strane utjecaja razmatranog prijedloga promjena plana biranja na razvoj tržišta, tržišnih ponuda i njihove raznolikosti.

4. Utjecaj na tržište elektroničkih komunikacija i regulatorni okvir RH

U svakom slučaju predložene promjene iziskivale bi temeljite izmjene i prilagodbe Plana numeriranja.

Svakako, brojevi jedinstvenog pristupa 062 i 072 izgubili bi svaki smisao, uz moguće razočaranje krajnjih (poslovnih) korisnika koji su investirali u posebnost te funkcionalnosti, a istovremeno postoji mogućnost da obični krajnji korisnici zatraže 062 i 072 brojeve kao vlastite telefonske brojeve na svojim kućnim adresama.

Značajniji utjecaj bio bi vidljiv u nestanku smisla do sada definiranih opsega tzv. nomadskih brojeva, jer bi zatvaranjem plana biranja, svi brojevi u nepokretnim mrežama postali – nomadski.

Štoviše, kako je i u samoj međunarodnoj definiciji nomadskih brojeva određeno, isti se mogu koristiti i za fiksne i za mobilne usluge. Time dolazimo do dodatnog problema u budućnosti da bi se neželjenom nespretnošću ili nedorečenošću regulatornog okvira moglo dogoditi da se temeljem uvažavanja međunarodne definicije nomadskih brojeva počnu dosadašnji fiksni brojevi koristiti kao mobilni brojevi, ili, još nezgodnije, tražiti prijenosi brojeva između fiksne i mobilne mreže, a što bi moglo postati predmet stvarnog interesa krajnjih korisnika.

Svakako, primjećujemo potencijalan benefit predmetnih izmjena plana biranja u učinkovitijem korištenju numeracijskih resursa. Međutim, činjenica je da su numeracijskih resursi RH sasvim dostatni za usluge nepokretnih mreža, pa i za usluge pokretnih mreža, te stvarnih razloga za promjenama plana biranja s tog aspekta nema. Jedini segment tržišta koji će u narednom razdoblju iziskivati značajne dodatne numeracijske resurse su M2M usluge, ali će se taj problem u skoroj budućnosti riješavati putem konverzije na IPv6 mreže i sustave.

Ključan i vrlo delikatan utjecaj mogućih promjena plana biranja definitivno je uočljiv u području pozivanja brojeva hitnih službi, posebice s aspekta pravilnog usmjeravanja poziva na željeni lokalni ili regionalni centar neke od hitnih službi. Važno je uočiti da bi izmjenama plana biranja županijski predbroj koji se u poslanom A-broju prilikom ostvarivanja poziva prema hitnim službama dodaje samom pretplatničkom broju izgubio svoj smisao i time bitno otežao pravilno usmjeravanje poziva u kritičnim situacijama.

I u ovom aspektu analize ne nalazimo stvarne prednosti izmjena plana biranja, uz potencijalnu opasnost narušavanja integriteta sustava hitnih službi.

ZAKLJUČAK

Temeljem prethodno prikazane inicijalne analize utjecaja eventualnih promjena plana biranja ne nalazimo objektivne i razumne razloge potrebe promjena plana biranja.

Nadamo se da smo svojim komentarima i prijedlozima doprinijeli kvaliteti ove javne rasprave, u interesu korisnika usluga i tržišta elektroničkih komunikacija u Republici Hrvatskoj.

Srdačan pozdrav,
VIPnet d.o.o.